Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 2. Den 15de Oktober 1889. 39te Aargang.

Menneskeslægtens Oprindelse.*)

(Oversat fra Nordstjernan.)

„Og Gud sagde: lader os gjøre et Menneske i vort Billede, efter vor Lignelse; og de skulle regjere over Havets Fiske, og over Himmelens Fugle, og over Fæet, og over al Jorden, og over alle Orme, som krybe paa Jorden. Og Gud skabte Mennesket i sit Billede; Mand og Kvinde skabte han dem. Og Gud velsignede dem, og Gud sagde til dem: vorder frugtbare og mangfoldige, og opfylder Jorden." (1 Mose. 1, 26—28.)

Disse Skriftsteder give os en Skildring af Skabelsens sidste Stadier: Menneskets Skabelse. Før vi gaa videre, ville vi dog her bemærke, at Moses beskriver Skabelsen i et populært og ikke i et videnskabeligt Sprog. Dersom han havde skrevet i et videnskabeligt Sprog, saa vilde Beskrivelsen have forfejlet sin Hensigt, at være et Middel til Menneskeslægtens Velsignelse. Paa Verdens daværende Udviklingstrin vilde en videnskabelig Skildring have været ligesaa ufattelig, som et Foredrag over den elektriske Telegraf vilde være for Urindvaanerne paa Sydhavsøerne . . . Men Skabelsen er beskrevet, som om den var iagttaget af et Øjenvidne.

Det maa ligeledes bemærkes, at denne Beskrivelse er gjort, blot med et moralsk Maal for Øje, nemlig, at fremstille Gud i Forbindelse med Menneskets Historie, og af den Grund hersker der en skjøn Orden i dens Komposition, endskjønt der i Sproget og Stilen findes enkelte smaa Ufuldkommenheder. Desuagtet findes der ikke Noget i Mose Beskrivelse, som kommer i Strid med anerkjendte videnskabelige Kjendsgjerninger. Der findes vistnok visse videnskabelige Theorier, som komme i Strid med den bibelske Beskrivelse af Skabelsen, og visse Fortolkninger af den første Mose Bog har været stridende imod visse antagne videnskabelige Kjendsgjerninger,

*) Følgende Afhandling er et Udtog af et Værk, betitlet »Man in Genesis and in Geology« af Joseph P. Thompson, Doctor i Theologi, og blev udgivet i Ny York, 1875.

men, naar man sætter saadanne usikre Theorier til den ene Side og de urigtige Fortolkninger til den anden, saa finde vi, at Mose Beskrivelse stemmer fuldkommen overens med Geologien. Under de to første Dage, gjennemgik Grundstofferne en kemisk Forandring; den tredie Dag antyder Planterigets Fremkomst; — Uddunstningerne existerede endnu i høj Grad paa den Tid, og skjulte saaledes Plantesystemet, — men paa den fjerde Dag blev den astronomiske Himmel først synlig i den Stilling, som den indtager til vor Jord; den femte og sjette Dag frembragte de forskjellige Dyrearter og tilsidst Mennesket.

Der er to eller tre Steder i Mose Beskrivelse, som særdeles bør lægges Mærke til, eftersom de vise den bibelske Beskrivelse at være i fuldkommen Overensstemmelse med Geologien som en Videnskab.

Vi læse i 1ste Mose Bog, 1,20, følgende: „Og Gud sagde: Vandet udgive mangfoldigen af vrimlende Dyr, som have levende Sjæle; og Fugle, som skulle flyve over Jorden, imod Himmelens udskrakte Befæstnings Overdel" og, i det næste Vers finde vi, at „Gud skabte de store Hvalfiske, og allehaande krybende Dyr, som Vandet udgav mangfoldeligen efter sit Slags, og allehaande Fugle med Vinger, efter sit Slags." Ordet „Hvalfiske" eller Hvaler er mere udstrakt i sin Betydning, og indbefatter Krybdyr af enhver Art, saa som Krokodiler og Slanger, og ikke blot Fisk. Geologien lærer os, at Jordens første Frembringelser vare Dyr, som levede i Vandet og Vandplanter. Der var en lang Tidsperiode, som man med Rette kunde kalde en „Vandperiode", der efterfulgtes af en amphibisk Tidsperiode, under hvilken Krybdyr og Fugle vare de herskende Arter. Dette stemmer fuldkommen overens med Mose Beskrivelse. Man finder endnu i Bjergene mange Vidnesbyrd om utallige Vanddyr, og endogsaa om „flyvende Dyr", baade Insekter, Fugle og flyvende Krybdyr, der alle maa have levet under hin Tidsperiode, og i dette finde vi en mærkelig Overensstemmelse med Mose Beskrivelse. Enhver veed, at Urter og Græs maatte være tilstede, førend Dyrene bleve skabte, eftersom Planteriget skaffer de allerfleste Dyr deres Føde, og saaledes finde vi ogsaa at Moses underretter os om, at Planteriget var til, førend Dyrene bleve skabte.

Professor Dana anfører to mærkværdige Overensstemmelser, som findes imellem Bibelens Beretning og geologiske Kjendsgjerninger, nemlig om Lysets Fremkomst. Videnskaben har lært os, at Lyset fremkommer ved Friktion eller gjensidig Berørelse af Atomer eller Molekyler,*) som ere satte i Bevægelse. Grundstoffet forbliver mørkt og uden Liv, saa længe som det ikke er i Bevægelse. Den allerførste Virkning af at Molekylerne kom i Bevægelse var at frembringe Lys. Det første Skaberord: „Bliv Lys!" var saaledes en Befaling til Grundstoffet at sætte sig i Bevægelse, og heri stemmer Bibelen fuldkommen overens med Videnskaben. Guds Aand svævede over Dybet — eller en Afgrund af evigt Mørke — og Lyset kom derved, som en Følge af Molekylernes Gnidning mod hverandre, til øjeblikkeligt at sprede sig gjennem Verdensrummet. Solen, Maanen og Stjernerne maa dog have haft deres Pladser i Himmelrummet forinden Jorden blev dannet, eftersom denne, i en lang Tidsperiode, var indhyllet i sine egen Dunstkreds af en

*) Yderst smaa Bestanddele af Grundstoffet.

uigjennemtrængelig Taage, og opvarmet af sin egen Hede, hvorfor heller ikke Solen, Maanen eller Stjernerne vare synlige. Den Gang Solen, for forste Gang brød igjennem de tykke Skyer, som omgav Jorden, var det en Glædesdag for Verden, der staar som en af de herligste Epoker i dens Historie.

Dersom denne Beretning var begrundet paa blot menneskelig Beregning, saa vilde det have faldet mest naturligt, at sætte Solens Skabelse først, som den Kilde, hvorfra Lyset udstrommer. Begrebet om Lysets Fremkomst paa den første Dag, uafhængig af den straalende Sol, og sammes senere Afsløring, ved at Taagen og Skyerne bleve adspredte, er man først kommet til at forstaa, ved den nyere Tids videnskabelige Granskninger, og det er saa langt fra de almindelige Begreber, som Menneskene gjorde sig i de ældste Tider, at vi ere nødte til at tilskrive denne aldeles rigtige Skildring, der findes i 1ste Mose Bog, en højere Oprindelse. Saaledes viser det sig, at det, som synes at være en Uoverensstemmelse med Kjendsgjerninger, i Henseende til Solens Skabelse paa den fjerde Dag, bliver virkelig et af de stærkeste Beviser for Skabelses-Beretningens Sandhed.

Opmærksomheden henledes ogsaa paa den Orden, i hvilken Skabelsesværket gik for sig, ifølge den bibelske Beskrivelse. Det viser sig, at den maa være grundet paa et videnskabeligt Princip, eftersom det anerkjender en første stor skabende Kraft — en personlig Gud. For bedre at sammendrage alt, hvad der kan siges om dette Emne — den Overensstemmelse, der findes mellem den geologiske og den bibelske Skabelseshistorie — ville vi benytte Professor Arnold Guyots Ord: „Det første Indtryk, som den videnskabelige Læser modtager, er Beviset om en Guddom, ikke blot i det første Vers af Beretningen og de efterfølgende bydende Skaber-Udtryk, men i hele Skabelsesværkets Følgerække. Der er saa meget deri, som den nyere Tids Videnskab først har været i Stand til at forklare, at man maa opgive al Tanke om, at noget Menneske er Ophav til Beretningen om Skabelsen. Ved at bevise den at være sand, beviser Videnskaben den ogsaa at være guddommelig; thi hvem, uden Gud selv, kunde saa nøjagtigt beskrive Evighedens Hemmeligheder? Desuden kan den Orden, hvori den beskrives at have gaaet for sig, umuligt være opfundet af Mennesker, skjønt vi indrømme, at Mennesket er modtageligt for guddommelige Indtryk. Man vilde ganske naturligt have sat Planterigets Skabelse senere end Solens, og derefter den øvrige levende Skabelse, eftersom Solen, i Særdeleshed, er saa nødvendig til Væxternes Udvikling, og de firføddede Dyr vilde man have tænkt sig skabte paa den femte Dag, efterladende hele den sjette Dag til Mennesket, som det herligste af hele Skabelsesværket . . . . Skabelsen bestaar, ifolge Bibelen, af to særskilte Perioder. De tre første Dage skildre Jordens uorganiske Historie, og de tre sidste Dage derimod, skildre dens organiske Historie. Begge Perioder begynde med Lys; den første med et kosmisk*) Lys, og den senere med et Lys, der bestemmer Dage og Aarstider paa Jorden, Begge Perioder slutte med en betydningsfuld Dag. Paa den tredie Dag gjorde Gud Skilsmisse mellem Vandet og det faste Land, og han saa, at det var godt. Derefter fulgte en Gjerning, som var helt forskillig fra hvad der hidtil var udfort, nemlig: Frembringelsen af Væxtriget

*) Kosmisk, er et udbredt uorganiseret Lys, i Modsætning til det Lys, der udstraaler fra Solen og andre lysende Himmellegemer.

eller Indførelsen af et levende Rige. Siden, paa den sjette Dag, skabte Gud de firføddede Dyr og fandt „at Alt var saare godt;" og som et andet, endnu vigtigere Værk, aldeles nyt i sin Natur, skabte han Mennesket.

Denne Del af Skabelsen beskrives i 1 Mose 1, 26, og begynder saa at sige et nyt Kapitel i Skabelsens Historie, og indledes med et nyt Forord, saa at der, i Stedet for Udtrykket: „og Gud sagde", eller „og Gud gjorde", hvormed de foregaaende Handlinger fremstilles, her staar: „Vi ville gjore et Menneske i vort Billede." Desuden var alt det øvrige Skabte, der havde organisk Liv, skabt hver „efter sit Slags" — et Udtryk, der betegner de ulige Arter i Plante- og Dyreriget.

Mennesket havde saaledes ikke Lighed med noget Andet af det, der fandtes i den organiserede Skabelse, men med Skaberen selv. „Vi ville gjøre Mennesket i vort Billede" .... Saaledes finde vi Menneskets Lighed med Gud, i dets intelectuelle Konstitution, i dets moralske Styrke og Karakter, saa vel som i dets Herredømme over alt det Skabte. Mennesket er en tænkende personlig Sjæl og deri ligner det Skaberen. „Et Lidet gjorde Du ham (Mennesket) ringere end Elohim." — I vore Oversættelser staar der „Englene", men det Udtryk, som David bruger, er virkelig Benævnelsen paa Gud selv. Ordet „Engle" — som er anført i Hebræer-Brevet (2, 7.) — har de græske Oversættere sandsynligvis valgt paa Grund af Jødernes næsten overtroiske Ærefrygt for Guds Navn. Salmistens Ytring angaaende Mennesket burde ordlydende oversættes saaledes: „Du gjorde det kun lidet ringere end Gud selv." (Salm. 8, 5.)

Hele den fysiske Skabelse var beredt som en Platform til at sætte Mennesket paa, eller som et Tempel for dets Præst; og dets Lighed med Gud viser sig i den Magt, som det besidder over Naturen, paa Grund af sine overlegne Aandskræfter. Som den berømte Tholuck udtrykker sig: „Løven har sin Tand, Krokodilen sin haarde Beklædning, Fuglen sine Vinger, Fisken sine Finner, men hvad er Menneskets Angrebsvaaben, og hvad tjener det, som et Skjold til Beskyttelse? — Det er Guds Aands Lys; derfor maa alt det Skabte være Mennesket underdanigt. Kvæget paa Marken, Dyrene i Skoven, Fuglene, som flyve under Himlen, Fiskene i Havets Dyb; alle maa de underkaste sig Mennesket, som er deres Herre og Konge."

Saaledes er Menneskets Karakter og Oprindelse, ifølge Bibelens Vidnesbyrd. Geologien henfører Tiden for Menneskets Skabelse i den samme Orden, som Moses henfører den. Angaaende dette Punkt ere alle Geologer enige, hvad end deres Theorier ellers monne være. Mennesket maatte have en Begyndelse. Det kunde ikke leve paa Jorden under visse Stadier af dens Udvikling; f. Expl. under Kulformationen, da Planteriget florerede i de Regioner, hvor man nu finder Kullagene, og Luftens Temperatur og Fugtighed, samt dennes Sammensætning, indeholdt en saa uhyre Mængde Karbonsyre (Kulstof), var det umuligt for Mennesker at kunne existere. Blandt Levningerne fra de længst forsvundne Tidsperioder finder man intet Spor af Menneskets Tilværelse, heller ikke blandt de ældste organiske Forsteninger. Mennesket er det fuldkomneste Væsen af alt Levende paa Jorden. I nogle Henseender, til Expl. ved Fuglens Brug af Vinger og Fiskens Svømme-Evne, have andre Skabninger Fortrin fremfor

Mennesket, men ved sin Bevægelseskraft, Udholdenhed og Opfindsomhed er Mennesket i Stand til at underkaste sig alle andre Skabninger og til at herske over og forbedre Jorden. Ved sin oprette, symetriske, livlige og udholdende Legemsbygning, er Mennesket passende anvist sin Plads som Skabningens Herre. Den forudværende Natur bebudede dets Komme. Den fysiske Skabelse hævede sig Trin efter Trin, Platform efter Platform, ligesom en Pyramide, paa hvis Toppunkt Mennesket blev sat. Den romerske Filosof Cicero siger: „Naar man ser et stort smukt Hus, saa veed man meget vel, at det ikke var bygget for Rotter og andet Utøj, som det maaske er fuldt af, selv om man finder det menneskeтomt, og ikke kjender dets Bygmester.“ Dersom vi derfor tænke os et hojere Væsen at have betragtet vor Klode, under dets forskjellige Udviklingsperioder, forend Menneskets Tilværelse her, saa maatte han have seet, at den endnu var ufuldkommen og at den ikke var dannet blot for Stjernefisk og Krybdyr, men maatte være bestemt for langt højere Væsener.

At Mennesket ikke har existeret saa længe som Jorden har været til, men blev sat paa den under dens sidste store geologiske Udviklingstid og er Kronen paa hele Skabelsesværket, samt er begavet med intelectuelle og moralske Egenskaber, der sætter det i Stand til at underlægge sig Naturen, ere Punkter som bekræfter Sandheden af Bibelens Beretning om Skabelsen. Men der findes en Klasse af Videnskabsmænd, eller rettere nogle Granskere, der benægte at Mennesket er Resultatet af en ny Skabelse og derimod ville henføre dets Oprindelse til en gradvis Udvikling fra de lavere Dyrearter, uden en personlig Skabers Medvirken. Vi komme saaledes lige til det Spørgsmaal: Er Mennesket naaet til hvad det nu er, ved en gradvis Udvikling af det som existerede før det, og som øjensynlig var en Forberedelse for dets Komme? Antag, at vi for Øjeblikket indrømme, at Mennesket, for saa vidt dets fysiske Natur angaar, blot er en Forbedring af Dyrets Legemsbygning, og at der var en saadan gradvis Udvikling at finde igjennem Dyrerigets forskjellige Afdelinger indtil den allerfuldkomneste Model, saa have vi endda blot derved fundet Oprindelsen til det ydre Menneske, men maa fremdeles henføre dets aandelige Organisation, i Forbindelse med et højere Væsen, Gud, da det ikke kunde komme fra noget andet. Men vi kunne ikke en Gang gjøre denne Indrømmelse angaaende Menneskets fysiske Tilstand. Præsident Mark Hopkins, ved Williams Universitet, henleder Opmærksomheden paa Forskjellen mellem en Tilstand og Aarsagen til samme, i et Foredrag, som han holdt angaaende Skabelsen. Saaledes, siger han, finde vi blandt andet, at Tyngdeloven, Tiltrækningskraften og en Tilbøjelighed til at forene sig med ligeartede Elementer, ere nødvendige Betingelser for Planterigets Tilværelse, men de frembringe ikke Planternes Liv — de ere ikke den oprindelige Aarsag.

Dersom Menneskeslægten er fremkommen gjennem Evolution, det er en gradvis Udvikling fra de lavere Organismer, hvor finde vi da de mellemliggende Overgangsled eller Arter? Den Forandring, der maatte være foregaaet med de mest fuldkomne Abearter for at blive de mindst udviklede Mennesker, maatte have medtaget en meget lang Tidsperiode, men man finder ikke Spor af noget Dyr, der staar som Overgangsled mellem Aben og Mennesket, heller ikke er der Tegn til, at nogen af de ringere Dyrearter kunne

forædles saameget, at de kunne indtage en saadan Stilling. Vistnok paastaar Professor Carl Vogt, at fødte Idioter fuldkomment repræsentere et saadant Overgangsled mellem Aben og Mennesket, men det er ikke mindste Bevis for Evolutionslæren; thi, at man træffer paa enkelte Tilfælde af en Tilbagegang fra det højere til et lavere Trin, beviser ikke Udviklingen fra et lavere til et højere .... Gjennem de forløbne Aartusinder, i hvilke baade Aber og Mennesker have været til paa Jorden, har Aben ikke gjort noget som helst Fremskridt eller udviklet sig, saa at den har faaet mere af Menneskets Udseende, Sæder eller Forstand. Hvoraf kommer det, at der, igjennem flere tusinde Aars Forløb, i hvilke Mennesket har sat Dyrene et Exempel, ikke findes en eneste Abe, som har udviklet sig til et Menneske, naar man paastaar, at det skylder Aben sin Oprindelse? Hvoraf kommer det, at man, blandt Forsteninger fra Urverdenen, endnu ikke har fundet Noget, der kan betegnes som en Overgang fra Abe til Menneske, og som, hvad Udvikling angaar, var naaet saa vidt som at blive Idiot, ved at opnaa Lighed med Menneskets Legemsbygning uden dog at besidde Menneskeforstand? ....

Hvorfra fik Newton og Michael Angelo, m. Fl. deres Evner til at tænke og udføre hvad de gjorde? Vare deres Aandsevner blot et mere udviklet Instinkt end det man finder f. Expl. hos Bien, der bygger sine Celler efter fuldkommen geometriske Regler, eller var det en Følge af Brugen af den Forstand, som de fik af Gud? Hvad skulle vi dernæst sige om Menneskets aandelige Egenskaber; om dets Evne til at tænke og danne sig Begreber om den ydre Verden saavel som Haabet om et andet Liv, og forene dem til en sammenhængende Kjæde af Idéer, der ville bestaa, selv om den fysiske Skabning falder sammen? Hvad skulle vi sige om dets fysiske Evner, som, af nogle faa Bogstaver og visse ganske faa Lyd, danner et Sprog, hvorigjennem Tanken giver sig tilkjende; et Sprog, der paavirker Følelserne, som baade kan opvække og underkue Lidenskaberne, som, i Skrift, kan gjengive de mest rørende Følelser ved Poesi, og som bringer Luften til ligesom at bæve, under Lyden af Veltalenhed. Hvad skal man tænke om den Evne, som, med nogle faa Taltegn, der kunne tælles paa Fingrene, kan fremsætte og tydeliggjøre den indviklede Videnskab, der kaldes Mathematik, hvormed Mennesket kan beregne Bjergenes Vægt, Højde og Størrelse, og hvormed ligeledes Lysets Hastighed, samt Stjernernes Afstande og Størrelse kan udregnes? Hvad skulle vi tænke om saadanne Sjælsevner, som med Sikkerhed — efter Regnekunstens Regler — har udregnet, at vor Solsystem, for at kunne forblive i sin Bane, maa være afhængig af et andet hidtil uopdaget Planetsystem, og siden retter Teleskopet mod det Sted, paa Himmelhvælvingen, hvor astronomiske Beregninger sige, at et saadant System maatte være, og omsider virkelig opdager det der? Hvad skal man tænke om en Sjæl, som, med Morgenrødens Vinger, bevæger sig med større Hastighed end Lyset, som i Tanken gaar tilbage til Begyndelsen, saa vel som fremad mod det Ukjendte; som kalder al Tid og hele Verdensrummet sit Hjem og vover at kaste sit Blik mod det Uendelige? Denne Menneskets Sjæl, med sin Tænkeevne, Indbildningskraft, Hukommelse og Villie — med dens Haab og Frygt, dens Glæde og Kjærlighed — kan denne Sjæl være noget ringere end Guds

Barn? Naar Mennesket saaledes kan herske over Naturen, er da ikke Gud mere end baade Naturen og dens Love? Er ikke Mennesket i Virkeligheden et Bevis for et højere Væsens Tilværelse? — Jo, vi se, i Mennesket, Guds Barn, som er bestemt til at nyde sin Faders Nærværelse gjennem al Evighed.

Mennesket er i Besiddelse af en moralsk Følelse som ingen andre levende Væsener kjende noget til. Det elsker og tror paa Meget, som Dyrene ikke have det fjærneste Begreb om. Det kan bedømme baade det Skjønne og Modbydelige, saa vel som det Rette og det Urette. Kun Mennesket har Begreb om det Moralske eller Umoralske i sine Handlinger, og det alene har nogen som helst Idé om Gud. Ingen anden Skabning har Evne til at udtrykke sine Tanker ved Tale. Disse og mange andre Egenskaber, der udmærke Mennesket fremfor Dyret, maa hidrøre fra en langt fuldkomnere Kilde end den, som Dyrene skylde deres Tilværelse. Disse karakteristiske Egenskaber, stadfæste ogsaa Mennesket paa den Plads, som Moses, i sin Beskrivelse, har anvist det — nemlig, at det var skabt i Guds Billede, samt givet Herredømme over Fiskene i Havet, Fuglene under Himlen, Dyrene paa Marken og over alt det, som kryber paa Jorden.

Nogle ville paastaa, at Bibelens Beretning om Menneskets Skabelse nedsætter det under den Værdighed, som det tilkommer, og at Skriften ikke indrømmer det den Hædersplads i Skabelsen, som Videnskaben gjør; men vi paastaa, at det netop er Bibelen, der giver Mennesket den største Ære i Skabelsesværket.

Bibelen søger ikke at bevise Menneskets Oprindelse fra Aberne eller andre underordnede Dyr, men fremstiller det som Guds Barn og skabt i hans Billede, bestemt til at faa Adgang til sin Skaber og blive delagtig i hans Herlighed. Sandt nok; Bibelen fremstiller Mennesket som et faldent Væsen med en fordærvet Karakter, men kun som en Følge af dets egne Handlinger; thi Gud gav Mennesket en fri Villie, hvilken det misbrugte til sin egen Fordærvelse; og dog er det i Stand til, ved Brugen af sin frie Villie, at gjenvinde sin oprindelige høje Stilling og Rang som et Guds Barn. Ligesom det er det fuldkomneste Væsen paa Jorden, saaledes er det ogsaa Kronen paa hele Skabelsen. Menneskets fuldkomne fysiske Organisation var dog langt fra alt hvad Gud havde bestemt for Mennesket. Da Gud havde fuldendt alt Andet, sagde han: „Vi ville skabe Mennesket i vort Billede," og han stillede det sublimt over alle andre Skabninger, samt paasatte det tillige Guddommens Segl, en fornuftig Sjæl. Siden, som for at repræsentere Gud paa Jorden, gav han det Æren og Herredømmet over hele den øvrige Skabelse. Ingen som helst Udviklingstheori eller anden filosofisk Hypothese, end ikke Digterens Fantasi, kunde have sat Mennesket højere paa Ærens Tinde, end Gud gjorde strax i Begyndelsen. Dog er det siden, ved sin Egenkjærlighed og forsætlige Ulydighed mod Gud, nedsunket fra denne sin ophøjede Stilling. Mennesket er ikke et Dyr, der blot søger at løsrive sig fra de andre Dyrearter, som Nogle mene, for at opnaa en højere Tilværelse, men det er et faldent Væsen. Skabt „kun et Lidet ringere end Gud selv", er det dog nedsunket næsten til Dyrets Stilling. Dersom det ikke lod sig forlede til Synd, saa vilde det ikke længer søge at ligne sig med Dyret, men vilde atter erkjende sit Slægtskab med Gud. Som Dr. Tholuck saa smukt udtrykker sig: „Vi

ere Tjenere, som, med Skaberens og Herrens Tilladelse, herske over den øvrige Skabelse, men, opblæst af Egenkjærlighed, har Tjeneren gjort Oprør mod sin Herre. Vi burde anse os kun som Tjenere, men, i Stedet for, opsætte vi os som Skabelsens Herrer. Vi burde være Guds Præster og ofre til ham, samt anvende til hans Ære det, som han har tildelt os; men, i Stedet for, ere vi henfaldne til Afgudsdyrkelse og tilbede os selv. Det er dette Oprør, der har brudt Septret for os og kun efterladt os en ubetydelig Stump i vor Haand, af hvad vi i Begyndelsen vare bestemte til at nyde." Den saaledes tabte Stilling kunde ikke gjenvindes ved timelige Midler. De Fremskridt, der blive gjorte i de fysiske Videnskaber, de være sig nok saa store, kunne aldrig bringe Mennesket tilbage til den Stilling, hvorfra det faldt. Dets Gjenoprejsning maatte tilvejebringes ved Sjælens (Aandens) Forædling. Naar Sjælen bliver fornyet, saa hæver den sig højere og højere og faar efterhaands mere og mere Syn for Sandheden, samt tiltager i Styrke eftersom den stiger højere; søgende efter nye Sandheder, nærmer den sig Gud, sin Fader, sit Haab, sit Alt mere og mere.

Til ham være Æren i al Evighed. Amen.

Den 15de Oktober 1889.

Herren beskytter sine Hellige.

Dette Aars sidste Emigrationsselskab af skandinaviske Hellige vil afgaa fra Kjøbenhavn den 17de Dennes. Vi kunne ikke undlade at anstille nogle Betragtninger i Forbindelse med denne forestaaende Begivenhed, som, for de fleste Hellige, danner en saa betydningsfuld Epoke i deres Liv. Det er for Mange, næsten som at begynde et andet Liv, under højst forskjellige Forhold, i Sammenligning med de Skikke og Omstændigheder, saa vel som Personer og Sprog, de derved komme i Berørelse med i den saakaldte „nye Verden", Amerika.

Begyndelsen, ombord paa Skibet, er allerede for Mange en Prøvelse, der synes at lægge Beslag paa Emigranternes hele Forraad af Tro, Taalmodighed og Tillid til Gud. Naar Stormene hæve Verdenshavets Bølger mod Skyerne, og Skibet med dets levende Fragt, hvert Øjeblik synes at staa i Fare for at begraves i Dybet, da hæver sig vistnok fra mangt et Bryst en brændende Bøn om Beskyttelse og Frelse, mod den Himmel, hvor Almagten troner i majestætisk Herlighed.

Anderledes er det dog som oftest medens Rejsen fortsættes paa Landjorden. Emigranten finder sig her i sit rette Element, omgiven af Familie, Slægt og Venner. Han føres, næsten som med Lynets Hurtighed, fremad mod sit Maal Dag og Nat. Han kan hvile sig paa fløjlsbetrukne Hynder, medens han passiarer Tiden hen eller, lejlighedsvis, fra sit Vindue betragter og beundrer de forbifarende smukke og storartede Landskaber. Næppe aner han, at han, under al denne behage-

lige Nydelse, dog, lignelsesvis talt, farer igjennem Dødens Rige; at han endnu er udsat for lige saa store Farer, som medens han omtumledes af Verdenshavets fraadende Bølger — og dog er det Tilfældet. Som et Exempel, er det vi, baade med Taknemmelighed og Bedrøvelse, her ville meddele vore Læsere om en Scene af denne Slags, som indtraf med et Selskab af engelske Hellige, der forlod Liverpool, med Dampskibet Wisconsin den 31te August d. A. Det maa, i Forbigaaende, her bemærkes, at dette Selskab havde været udsat for de orkanagtige Storme paa Atlanterhavet, som ødelagde saa mange Skibe og tillige anrettede saa megen Skade paa Kysten af Amerika i forrige Maaned.

Af amerikanske Aviser lære vi følgende:

Et Telegram fra Lynchburg, Virginia, dateret den 15de September meddeler følgende Ulykke:

„Et Tog med Mormon-Emigranter, paa Norfolk & Western Banen, kom slemt til Skade tidligt i Morges, omtrent fire (engl.) Mil herfra Byen. Ulykken bevirkedes derved, at en lille Bro sank, efter at Lokomotivet og Bagagevognen var kommet over. Vandet i Bækken var meget højt paa Grund af de voldsomme Regnskyl, som vi, i den senere Tid, har haft i denne Egn. Emigranternes Antal var 160. To af Vognene styrtede ned i Bækken, men, mærkværdigt at berette, Ingen blev dræbt, og kun en Snes Mennesker kom til Skade, og ikke Nogen af dem en Gang alvorligt. Den første Vogn tumlede helt rundt i Faldet og blev fuldstændigt splintret; den anden blev staaende næsten perpendikulær paa den ene Ende. Alle Emigranternr bleve højlig forfærdede, men da de bragtes tilbage hertil Byen, (Lynchburg) sagde Foreren, Ældste Payne, at Ingen havde brækket Arme eller Ben, og at Alle vilde fortsætte Rejsen, saa snart et andet Tog var færdigt. Der var ni Mormonmissionærer i Selskabet.“

Dette er i Sandhed noget usædvanligt at høre om vore Emigranter. Aldrig har noget Fartøj med vore Emigranter, hverken Sejlskib eller Dampbaad, nogensinde forlist paa det vilde Atlanterhav. Vi kunde gjerne have tilføjet, at heller aldrig har nogen Ulykke ramt de Hellige paa de mange Jernbanetog, som de have benyttet i Aarenes Løb. Dette er den første og alvorligste Ulykke, som vi nogensinde har hørt om, og vort Hjærte svulmer af Tak til Gud, fordi han bevarede hver eneste Sjæl med Liv og hele Lemmer i et Ulykkestilfælde, som uden hans beskyttende Haand, kunde have haft de skrækkeligste Følger.

Det er for at bringe de Hellige, der agte at emigrere, enten denne Gang eller senere, til at tænke over saadanne Omstændigheder, der, uden Guds beskyttende Haand, vilde have sendt mangen livsglad og ubekymret Rejsende uforberedt ind i en ganske anden Verden end den, hvortil han havde kjøbt Billet. De Hellige skulle berede sig, ved at begynde paa dette betydningsfulde Vendepunkt i deres Liv, med et helligt Maal for Øje, og ikke blot for at forbedre deres timelige Livsstilling; thi „Zion er de Rene af Hjærtet,“ og kun Saadanne ville finde det Zion i Vestens Bjerge, som de have hørt om, sunget om og bedet om at komme til. Over Saadanne vil den Almægtige holde sin beskyttende Haand, og saadanne Emigranter ville, uden Frygt betro sig til Skibets skrøbelige Planker paa det mægtige Dyb, der, i sit Skjød, gjemmer saa megen menneskelig Forfængelighed, Stolthed og Rigdom, der saaledes har vist sig at være aldeles upaalidelige

Sikkerhedsmidler, naar den Almægtige rører lidt op i Naturens Kræfter. Guds Hellige ville føle sig trygge paa Havet og paa Landjorden, vidende, at en kjærlig Faders Øje vaager over dem, og at hans Engle ledsage dem, og, som det skete i dette Tilfælde, endog kan redde dem ud af selve Dødens Gab. C.

Ankomst.

Ældsterne J. A. Hellstrøm og Michael Nielsen ankom fra Utah, den 2den Oktober, for at virke som Missionærer i Skandinavien. Vi byde herved disse Brødre velkommen og ønske dem Herrens Velsignelse i deres Arbejde.

Beskikkelse.

Ældste J. A. Hellstrøm, er herved beskikket til at arbejde i Stockholms Konference og Ældste Michael Nielsen i Kristiania Konference, under Bestyrelse af sammes respektive Præsidenter. Ligeledes er Ældste O. H. Bergh beskikket til at præsidere over Kristiania Konf. og Ældste T. A. Helgren over Skaane Konf.

Afløsning.

Følgende Brødre, der have virket trofaste i at forkynde Evangeliet til deres Medmennesker, medens de have virket som Missionærer her i Skandinavien, ere herved hæderligt løste og tilladte at vende tilbage til deres Familier og Venner i Zion: A. L. Skanchy og J. Johnson fra Kristiania Konf. O. Olsen fra Skaane Konf. O. F. Nilson fra Gøteborg Konf. F. Jakobsen fra Aarhus Konf. C. K. Hansen fra Aalborg Konf. og J. J. Nielsen og C. C. A. Christensen fra Kjøbenhavns Konf.

Paa Grund af Sygdom er ogsaa Ældste Edmund Sandersen løst fra sin Mission og har Tilladelse til at vende tilbage til sit Hjem i Zion.

Ældste C. J. Mortensen er løst fra at virke i Aalborg Konf. for at gaa til England og fortsætte sin Mission der.

Vi nedbede Guds Velsignelse over disse vore Brødre, og ønske dem en lykkelig og behagelig Hjemrejse.

C. D. Fjeldsted,
Præsident for den skandinaviske Mission.

Konferencemøderne i Kristiania den 21. og 22. September 1889.

Lørdag Aften Kl. 8. Tilstede vare følgende Brødre: Missionspræsident C. D. Fjeldsted, Konferencepræsident A. L. Skanchy, samt af Missionærer O. H. Bergh, A. L. Schow, M. C. Lund, Julius Johnson, E. C. Willardson, A. Erikson, J. Kempe, L. P. Nielson, H. M. Hansen, og E. Kofoed fra Zion, samt S. F. Johnson og A. L. Andersen og mange andre af det lokale Præstedømme.

Det rummelige Lokale var smagfuldt dekoreret. Mødet aabnedes med at afsynge Salmen Nr. 2. Bøn af Præsident C. D. Fjeldsted. Salmen Nr. 82.

Præsident Skanchy ønskede Missio-

nærerne samt alle de Hellige velkommen til Konferencen og haabede, at de Tilstedeværende maatte nyde en god og velsignelsesrig Tid tilsammen.

Forstanderne bleve derpaa fremkaldte for at give deres Beretninger. E. C. Willardson gav Beretning fra Drammens Gren; sagde at Stillingen blandt de Hellige var i de fleste Tilfælde god, 3 vare døbte siden sidste Konference og Udsigterne vare ganske gode; at Flere vilde uden Tvivl i en nær Fremtid komme frem og annamme Evangeliet. J. Johnson, Forstander for Frederikshalds Gren, sagde, at Stillingen blandt de Hellige i hans Arbejdsmark var meget god. Der var 1 tillagt Menigheden ved Daab, og gode Udsigter for Evangeliets Fremme. A. L. Andersen, Forstander for Frederiksstads Gren, sagde, at Stillingen var god blandt de Hellige, 3 vare døbte siden sidste Konference og Udsigten for Evangeliets Fremme vare gode. M. C. Lund, Forstander for Arendals Gren, sagde, at Stillingen i Grenen var god. Nogle troede vel at Evangeliet var Sandhed, men det syntes omtrent umuligt for dem at komme frem og tage det første Skridt. O. H. Bergh, Forstander for Bergens Gren, sagde, at 2 vare døbte der, siden sidste Konference, og Udsigterne vare nogenlunde gode, men der udfordredes megen Forsigtighed, eftersom Øvrighederne ikke vilde tillade at der afholdtes nogen offentlig Forsamling, men blot at møde sammen med vore egne Troesfæller inden lukkede Døre. De Hellige, sagde han, vare i Almindelighed gode, og prøvede at efterleve deres hellige Religion. A. S. Schow, Forstander for Trondhjems Gren, sagde, at forsaavidt som han var bekjendt med Stillingen, var den god, 8 vare døbte, og Udsigterne for Evangeliets Fremme vare lovende; Øvrighederne vare i Almindelighed gode, saa at Forsamlinger kunde afholdes regelmæssigt, uden at blive forstyrret. Br. S. F. Johnson havde arbejdet omtrent 9 Maaneder i Trondhjems Gren, og da han havde været i Namsos, kunde han saaledes give Beretning angaaende de Hellige der; Stillingen var i Almindelighed god. A. L. Skanchy gav Beretning angaaende Kristiania Gren; den tæller 363 Medlemmer og var inddelt i 9 Distrikter, og i hver af disse vare Lærere kaldede til at besøge, belære og opmuntre de Hellige. Der var, siden sidste Konference, indlemmet 17 Personer ved Daab. Grenen havde en organiseret Kvindeforening, en „unge Mænds-“ og en „unge Kvinders-Forening“, samt en Søndagsskole, og disse Organisationer vare alle i en trivelig Forfatning. Stillingen blandt de Hellige var i Almindelighed god og Udsigterne for Evangeliets Fremme lovende.

Præs. Fjeldsted sagde, at han var vel tilfreds med de afgivne Rapporter, og han følte, at Brødrene vare besjælede af Guds Aand; han kunde ikke andet end være meget tilfreds med at de Hellige havde smykket Lokalet og gjort det saa behageligt. En Salme blev derpaa afsungen, og Forsamlingen blev sluttet ved Taksigelse af Ældste L. P. Nielsen.

Søndag Formd. Kl. 10 aabnedes Forsamlingen ved at afsynge Salmen Nr. 138. Bøn af Ældste A. S. Schow. Salmen Nr. 4. Ældste Kempe sagde, at han havde virket i Arendals Gren med at sælge Skrifter og besøge Folket, og følte sig interesseret i at arbejde for Sandhedens Sag, fordi han vidste, at vi vare i Besiddelse af det sande Evangelium. Ældste Eriksen havde arbejdet i Bergens Gren, og, i For-

ening med Ældste Bergh, havde han været i Hardanger og udspredt en god Del Skrifter paa Steder, hvor ingen af vore Missionærer tidligere har været og tilbudt Menneskene Evangeliet. Brødrene L. P. Nielsen, E. Koefoed, H. M. Hansen og C. Mork udtalte deres Følelser i Korthed og bare Vidnesbyrd om, at de vare overbeviste om Sandheden af de Principer, som de havde annammet; de udtrykte tillige deres Taknemmelighed til Herren, for alle modtagne Velsignelser, samt Ønsket om, at Herren vilde være med dem i Fremtiden. Ældste A. S. Schow sagde, at vi ere et meget begunstiget Folk, eftersom vi have haft det store Privilegium, at annamme de Principer, som vare bestemte i Evighedens store Raad til Menneskenes Frelse. Vi havde, ifølge Skrifterne, glædet os, medens vi vare i Aandernes Verden, ved Haabet om at faa en saadan Prøvestand paa Jorden, men naar vi nu betragte de Tusinder og Millioner af Mennesker, som i Virkeligheden den Gang vare trofaste, medens de oprørske Aander bleve nedstyrtede til Helvede, og vi se, hvor ligegyldige de nu ere for den Plan, som de den Gang glædede sig ved, saa kunne vi ikke andet end forbauses over de sørgelige Frugter af Synd og Ugudelighed, og ynkes over de ypperlige Aander, som ere faldne saa dybt, at naar Sandheden bliver dem forkyndt, saa ville de hverken høre eller følge den gode Hyrdes Røst. Han bar et kraftigt Vidnesbyrd om Sandheden af Evangeliets Lærdomme.

En Salme blev afsjungen og Mødet sluttet ved Taksigelse af Ældste J. Johnson.

Efterm. Kl. 2.

Forsamlingen blev aabnet med at synge Salmen Nr 139. Bøn af Ældste C. Mork. Salme Nr. 195. Ældste E. Hogan udtrykte sin Tilfredshed over at være kommen til Konferencen. Han havde besøgt sine Slægtninge i Thelemarken, Rimmedal, Tessingdal og andre Steder, og baaret Vidnesbyrd om Sandheden, og han følte sig glad over at være kaldet som en Budbærer af det evige og sande Evangelium. Præs. A. L. Skanchy gav en kortfattet Beretning om Stillingen i Hedemarkens Gren. Ældste A. Knudsen havde virket der en Tid, men var bleven løst med Tilladelse at vende hjem til Zion. Stillingen i Grenen var ikke synderlig forandret siden vor sidst-afholdte Konference. Han afgav ogsaa Beretning om Tromsø, eftersom han selv havde været der for kort Tid siden. Der fandtes kun nogle faa Hellige, men de glædede sig i Sandheden. De vare under Broder H. O. Hansens Bestyrelse. Præs. Skanchy afgav dernæst følgende Rapport over Kristiania Konference: Den indeholder 9 Grene, som hver har en Forstander, og i nogle Grene er der for nærværende to Ældster fra Zion. Siden sidste Konference vare 35 døbte, og Udsigterne vare ganske gode for Evangeliets videre Fremme; Konferencen er i en god financiel Forfatning. Kirkens Autoriteter bleve derpaa foreslaaede, til at blive opholdte i de Helliges Tro og Bønner, og alle Forslag bleve enstemmigt vedtagne. Missionærerne bleve derpaa beskikkede som følger: M. C. Lund, Forstander for Frederikshalds Gren. A. L. Anderson, Forstander for Frederiksstads Gren. E. Hogan, Forstander for Hedemarkens Gren, med J. Kempe, som Medarbejder. H. M. Hansen, Forstander for Drammens Gren, med S. F. Johnsen, som Medarbejder. L. P. Nielson, Forstander for Arendals Gren, med E. Kofoed som Medarbejder. A. Erikson, Forstander for

Bergens Gren. A. S. Schow, Forstander for Throndhjems Gren, med E. C. Willardsen, som Medarbejder Ældste J. Johnson, blev løst fra sin Mission med Tilladelse til at rejse hjem til Zion.

Forsamlingen blev sluttet med Afsyngelsen af en Salme, samt Taksigelse af Ældste O. H. Bergh.

Kl. 6 Aften.

Mødet aabnedes med Afsyngelsen af Salmen Nr. 231. Bøn af H. M. Hansen. Salme Nr. 15. Ældste O. H. Bergh oplæste første Brev til Korinth. 15de Kap. og talte derpaa over samme. Naar vi ransage Skrifterne, sagde han, saa er det ikke fordi vi derved tro at have det evige Liv, men fordi den ganske Skrift er indblæst af Gud og nyttig til Lærdom, Rettelse og Optugtelse i Retfærdighed; den viser os Guds Handlemaade med sit Folk i gamle Dage, og henviser til kommende Tidsaldre, og Begivenheder som skulde ske. Henviste til Kristi Mission, hvorledes han blev korsfæstet af Sandhedens Fjender; hans Disciple bleve forfulgte og udryddede, indtil der ingen bemyndigede Mænd længere fandtes paa Jorden; paa den Maade oprandt Tiden, da Mørket skjulte Jorden, og Dunkelhed Folkenes Sind. Hentydede til Nebucadnezars Drøm, samt Daniels Udtydning af samme, nemlig, at forskjellige Riger skulde opstaa, men atter gaa tilgrunde; saaledes skulle den ene store Begivenhed afløse den anden, indtil Himmelens Gud skulde paabegynde sit Rige, i Lighed med den „lille Sten, som blev afhuggen af Bjærget, men ikke med Menneskers Hænder," og dog blev den til et stort Bjerg og opfyldte hele Jorden. Han bar sit Vidnesbyrd om, at Gud havde paabegyndt sin Gjerning i de sidste Dage.

Præsident C. D. Fjeldsted gjorde nogle indledende Bemærkninger og bad de Tilstedeværende om at komme frem og undersøge dette Værk, som Folk i Almindelighed betragter som et stort Bedrageri, uden at de dog have været i Stand til at bevise en saadan Anskuelses Rigtighed. Han talte om vort Slægtskabsforhold til Gud; at vi vare skabte i Guds Billede, som Skriften bevidner, og vor egen Forstand vil lære os, at Lige frembringer Lige, derfor, naar vi kaldtes Guds Børn saa maatte vi være ham lige. Han talte paa en interessant og meget belærende Maade om dette Emne, i længere Tid.

Præsident A. L. Skanchy udtrykte sin Taknemmelighed til de Hellige for deres Godhed, som var udvist ved at modtage Brødrene og ved paa andre Maader at lægge deres Interesse og Opmærksomhed for Dagen. Han nedbad Herrens Velsignelse over de Forsamlede og haabede at Herrens Gjerning maatte vedblive at vinde Fremgang i dette Land.

Det vel indøvede Sangkor, under Ældste Skanchys duelige Ledelse, gjorde meget til at disse Møder blev en Festtid, der længe vil erindres.

Konferencen blev sluttet til udestemt Tid. Sangen „Zion mit Hjem" blev derpaa afsungen. Taksigelse af Ældste A. L. Skanchy.

Guttorm Mørk,
Skriver.

Geografiske Vidnesbyrd om Mormons Bogs Sandhed.

(Fra »The Juvenile Instructor«.)

(Fortsat fra Side 16.)

IV.

Nephiternes Land.

Før vi gaa videre i vore Betragtninger over dette Emne, vil det maaske være bedst, at vi nøjere undersøge Landets geografiske Beskaffenhed.

Omtrent under den 20de sydlige Breddegrad, deler den store Andes-Bjergkjæde sig i to Grene, hvoraf den ene løber mod Nord, paralel med Kysten, indtil den naar Landtungen ved Panama, og den anden løber mod Øst og Nord, hvorved der dannes et Basin eller en Dal, som kaldes „Desaguadero"; derfra fortsættes Bjergkjæden nord paa, omtrent i samme Retning som Kystbjergene, indtil den naar den 2den nordlige Breddegrad, hvor da begge Grene forene sig i Bjergknuden „Pasto". Strax nord for denne, dele de sig i tre Bjergkjæder, der ere kjendte som de østlige, vestlige og midterste Cordillera-Bjerge i Staten Colombia.

Disse to Bjergkjæder sprede sig over en meget stor Landstrækning, der er fuld af Vulkaner og snebedækkede Bjergtinder, om hvilke der udbreder sig en Mængde mindre Høje, saa vel som uhyre udstrakte Sletter eller Puma'er. Nogle Bjergspidser ere fra fjorten til atten tusind Fod over Havets Overflade. Disse Hojsletter ere derfor saa kolde, ufrugtbare og øde, at Intet kan leve der uden Kondor-Fuglen og Vigonnadyret. Dette uindbydende Øde, er den store „Despoblado" eller Peru's ubeboede Ørken. Paa nogle Steder ere de to Bjergkjæder fra eet til to hundrede (engl.) Mile fra hverandre, og indeslutte mange Dale, som, skjønt de virkelige ere beliggende i den tropiske eller hede Zone, dog have alle Slags Klimater. Nogle, som Exempel den store „Dessaguadero", ere kolde og ufrugtbare, paa Grund af deres høje Beliggenhed, og Plantevexten er derfor kun ringe og forkrøblet, og de Stakler, som befinde sig der, kunne næppe opholde Livet.

Det Dalstrøg eller Basin, som kaldes „Desaguadero" indbefatter en stor Landstrækning, der har megen Lighed med vor „Salt Lake Basin" (Saltsødal) og har ligeledes en Mængde mindre Dale og Bjerkjæder, saa vel som ogsaa sine særegne Vandfloder, der udmunde i nogle store Indsøer, ligesom „Salt Lake" i Utah. Titicaca.Søen er beliggende i den nordlige og „Aullagas" i den sydlige Ende af dette Basin. Den førstnævnte er omtrent som Salt Lake, og den anden som Utahsøen, og en Flod forbinder dem med hverandre, ligesom Jordan Floden gjør de to Søer i Utah.

Det var i denne Egn og ved Breddene af Titicaca-Søen, at Inka'erne*) mente at de erholdt deres første Begreber om Civilisation. Det er visselig ikke noget meget behageligt Sted, som man saaledes har betegnet som denne mærkværdige Slægts Vugge, eftersom hele Egnen, for det meste, er øde og ufrugtbar. Den bliver gjennemblødt og oversvømmet af Regn om Sommeren, og er kold og tor om Vinteren. Hvede vil ikke modnes der, uden under ualmindelig gunstige Forhold. Majs er af kun ringe Betydenhed, og en Slags bitre Kartofler er omtrent alt det Spiselige, der voxer.

*) I gamle Dage tituleredes Fyrsten eller Kejseren: „Inka".

Mange Dale, nord for denne Egn besidde et mildt og sundt Klima, og Temperaturen forandrer sig ikke ti Grader i Aarets Løb. Der findes ogsaa derfor det tempererede Klimats Kornsorter og Frugt i stor Overflødighed. Andre Dale have et evigt Foraar, hvor Naturen hele Tiden staar iført sin skjønneste Dragt, og synes at have bestræbt sig for, at frembringe en skjærende Modsætning til de kolde og øde højtliggende Sletter og snebedække Bjergtinder, som man kan se i det Fjærne. Høje Palmer og andre tropiske Planter og Frugter, af mange forskjellige Slags, trives fortræffeligt. Ingen behøver der at frygte for Hungersnød eller andre Mangler, thi Alting voxer der af sig selv til enhver Tid paa Aaret. Og dog er det undertiden vanskeligt for de Rejsende at faa kjøbe Brød eller Hø, paa Grund af de nuværende Indbyggeres Dovenskab og Ligegyldighed.

Forbindelsen mellem de forskjellige Dale er meget vanskelig, paa Grund af de høje klippefulde Bjerge og de kolde, ufrugtbare Pumas eller øde Højsletter, der adskille dem; de ere dertil afsondrede ved uhyre dybe Kløfter eller Afgrunde, som det er umuligt at komme over, uden paa nogle skrøbelige Hængebroer.

Saaledes er det Land, hvor de gamle Nephiter havde nedsat sig, og det var, paa Grund af Omstændighederne, tilvisse et meget gunstigt Terrain for dem og deres Slægts Udvikling i Begyndelsen, som vi ville faa Lejlighed til at paavise længere hen.

Paa den Tid, da Amerika blev opdaget, stod alt Landet, fra Quito til syd for Titicaca-Søen, under Inka'ernes Herredømme, der oprindelig begyndte i Dalen omkring Titicaca-Søen, men siden var bleven udstrakt over de omliggende Dale. Den ene Stamme efter den anden maatte underkaste sig dem, indtil alle Stammerne, baade ved Kysten og i Højlandene anerkjendte Inka'ernes Overhøjhed. Disse Folk vare ikke vilde Barbarer, men havde gjort en Del Fremskridt i Kunster og Videnskaber. De dyrkede Jorden og vare maaske i den Henseende ligesaa langt fremme, som vi ere nu. De forstode sig ogsaa paa at tilvirke Metaler, og havde baade Smelteovne og Værksteder; især vare de dygtige Guldarbejdere, og der ere kun faa Guldsmede, nutildags, som kunne maale sig med dem i saa Henseende. De vare ogsaa dygtige Murere, hvilket kan sees af de Mindesmærker, som de have efterladt sig.

Deres Regjeringsform passede godt til deres Omstændigheder og var meget bedre end den, som de nu staa under. Man veed ikke om nogen anden Nation, der var saa vel organiseret eller saa fuldkommen undergiven sine Herskere, som denne var, og heller ikke var der nogen Regjering, som saaledes sørgede for Undersaatternes Vel, som denne gjorde. Historieskriveren Prescott siger: „Ingen kunde blive forarmet og heller Ingen kunde bortødsle sin Formue i overdaadigt Vellevnet. Ingen vindesyg Spekulant kunde bringe sin Familie i Nød og Fattigdom ved fejlslagne Foretagender. Loven gik ud paa, at bringe Folket til at følge en stadig og sikker Industri og handle med roligt Overlæg. Tiggeri blev ikke taalt i Peru. Naar Nogen kom i trange Kaar, blev Regjeringens Arm udstrakt med den fornødne Hjælp til den Trængende; ikke den karrige Privathjælp, som nu de Fattige maa nøjes med, eller den Slags Hjælp, som det kristne Fattigvæsen plejer at yde draabevis, men med Beredvillighed og i rigeligt Maal, og uden at nedsætte den Fattige i sine Landsmænds Anseelse eller berøve ham

hans Ære eller Rettigheder; han vedblev fremdeles at staa paa samme Fod, som sine øvrige Landsmænd. Ingen kunde blive rige; Ingen blive fattige i Peru, men Alle kunde nyde og fik nyde Frugten af deres Arbejde."

Hvormeget ligner ikke dette „den forenede Orden", som er bleven aabenbaret til os? Er der ikke Sandsynlighed for, at de erholdt deres Kundskab om dette Enigheds-Princip, fra deres Forfædre, der forstode det og praktiserede det i tre hundrede Aar, efter at Frelseren var paa Jorden? — Vi ere i det mindste af den Opfattelse.

Vi have omtalt Quito, som en Del af Inka'ernes Rige. Dette Rige (Quito) havde været en uafhængig Stat i lange Tidsaldre, men var nylig bleven erobret af Inka'erne, den Gang Spanierne ankom. Det stod da paa omtrent et lige saa højt Kulturtrin, som Inka'ernes Rige.

Den Landstrækning, som nu kaldes Colombia, var, paa den Tid, da det blev erobret, beboet af en Mængde vilde Indianerstammer; en eller to af dem, havde gjort lidt Fremskridt i Civilisation, sandsynligvis ligesom de saakaldte „fem Nationer" i Ny York Stat. Alle de andre Stammer i Syd-Amerika vare vilde Barbarer, der bestandig førte Krig med hverandre, og kun ernærede sig ved Jagt og Fiskeri.

(Forts.)

Dødsfald.

Albert Carrington, tidligere en af Kirkens tolv Apostler, døde i sit Hjem, i Saltsøstad, den 19de September d. A. Han var født i Vermont, den 8de Januar 1813 og havde studeret ved Kolegiet i Dartmouth, hvor han tog Examen 1833. Han forenede sig med Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige 1841 og kom til Nauvoo kort før Profeten Josef Smith blev myrdet. Han var en af Pionererne, der, med Brigham Young, nedsatte sig i Utah, 1847, og var i mange Aar en af Kirkens mest nidkjære og virksomme Mænd. Saaledes var han gjentagne Gange Medlem af Utah's „Legislature", (Lovgivende Forsamling) og ligeledes flere Gange Redaktør af „Deseret News" samt een af de tolv Apostler, og han præsiderede tre Gange over den europæiske Mission. Under sit sidste Ophold i Europa forbrød han sig mod Guds Lov og tabte derved sin ophøjede Stilling.

Karen Arnesen Gundersen døde, i Mount Pleasant, Utah, den 27de August d. A. Hun var født i Porsgrund, i Norge, den 5te Juni 1811 og annammede Evangeliet omkring Aaret 1860, og emigrerede siden til Utah. Hun var, baade der og i sit Fødeland bekjendt for sin Godgjørenhed, og, da hun blev blind, bar hun, i 17 Aar, denne tunge Skjæbne tilligemed andre legemlige Lidelser, med ualmindelig Taalmodighed og Hengivenhed i Guds Villie. Hun havde levet som Enke i mange Aar.

Fred være med hendes Støv!

Indhold.

Kjøbenhavn.

Udgivet og forlagt af **C. D. Fjeldsted**, Lorentzensgade 14, 1ste Sal.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).